

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 14728
Tarih: 07.10.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlara Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 7/10/2021

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tak Komisyon	Tarım, Orman ve Köyisleri	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	08 Ekim 2021	Esas No: 7/3862

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
07 Ekim 2021
Numara:

07 Ekim 2021 890733

GENEL GEREKÇE

TÜİK'in Temmuz ayında açıkladığı verilere göre, tarımsal girdi fiyat endeksi, 2021 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 2,49, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,43 artış gösterdi. Böylece tarımsal girdi enflasyonu son 2,5 yılın zirvesini görmüş oldu. Gübre önceki yılın aynı ayına göre yüzde 45,90 artarken tohum ve dikim materyali yıllık yüzde 9,15 ile, tarımsal ilaçlar yüzde 11,49 arttı. Buğdayda arz sorununun yaşanması ve fiyatların artması, makarna ve ekmek gibi temel gıdaların da fiyatlarının artmasına sebep oluyor. TÜİK'in enflasyon sepetindeki ortalama fiyatlara göre buğday Temmuz ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 23,53 artış gösterdi. Aynı dönemde bulgurdaki yıllık artış yüzde 21, ekmekteki yıllık artış yüzde 26 ve makarnadaki artış yüzde 18,4 oldu. Böylece bulgur ve ekmek fiyatlarındaki artış enflasyonu sollamış oldu. Tahıl ürünlerinin hasatlarının tamamlanması ve 2021'in rekolte ve ithalat tablosunun tamamlanmasının ardından gıda fiyatlarının daha da yükseleceği tahmin ediliyor.

Ülkede bu yılın mayıs ayında 50 yılın en yüksek hava sıcaklıklarının kaydedildi. İlkbahar aylarının da yağışsız geçmesi nedeniyle buğday ve arpa yeterince büyümediği için pek çok çiftçi erken hasat yapmak zorunda kalırken üründe büyük bir rekolte kaybı görüldü. ABD Tarım Bakanlığı ve (TÜİK) verileri de 2021 yılı arpa ve buğday rekoltesi için düşüş öngördü. Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı'nın (USDA), ülkenin tahıl ve yem üretimine ilişkin kaleme aldığı 27 Temmuz tarihli raporda ülkede bu yıl yaşanan kuraklığa, buğday ve arpadaki düşük rekoltelere ve ülkenin ithal ettiği ürün miktarının artacağına dikkat çekildi. Rapora göre ülkede 1 Ekim 2020 ile 30 Haziran 2021 arasında gerçekleşen ortalama yağış miktarı geçen yıldan yüzde 23 daha az olarak kaydedildi. ABD Tarım Bakanlığı'nın bu sezon ülke için rekolte tahmini 16.5 milyon ton oldu. Nisan ayındaki tahmin ise 17.6 milyon tondur. TÜİK ise Mayıs ayında yaptığı üretim tahmininde bir önceki yıla göre buğday üretiminin yüzde 7,3 oranında azalarak 19 milyon ton, arpa üretiminin yüzde 6 oranında azalarak 7,8 milyon ton olacağını öngördü.

Kuraklıktan zarar gören çiftçilere dekar başına 200 lira nakdi hibe kuraklık desteği verilmeli. Üreticilerin Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Bankası ve özel bankalara olan kredi borçları uzun vadeli ve faizsiz ertelenmelidir. Elektrikle sulama yapan çiftçilerimizin borçlarından dolayı elektrikleri kesilmemeli ve sulama ücretleriyle elektrik fiyatlarında indirimle gidilmeli, tarımsal abone grubunda elektrikte uygulanmakta olan yüzde 18 KDV yüzde 1'e indirilmelidir. Kuraklıktan zarar gören çiftçilere hibe tohumluk dağıtımı yapılmalı, fide ve fidan desteği verilmelidir. Kuraklıktan zarar gören üreticilerden bu yıl için sulama ücreti alınmamalı. Elektrik ve sulama borçları nedeniyle desteklere bloke konulmasına son verilmeli, borçlar uzun vadeli ve faizsiz ertelenmeli. Yapılandırılan üretici borçları faizsiz ertelemeye dahil edilmeli. Kuraklık yaşayan çiftçilere faizsiz kredi kullanılmalı. Gübre başta olmak üzere girdilere verilen destek artırılmalı. 2021 destek ödemeleri bir an önce verilerek kuraklıktan zarar gören üreticilere bunların can suyu olması sağlanmalı. Üreticilerimizin BAĞ-KUR prim borçları uzun vadeyle faizsiz ertelenmeli ve yüksek olan primleri düşürülmeli. Yüksek olan TARSİM sigorta primleri düşürülmeli, devlet desteği artırılmalıdır. Hazine arazilerini eken ve Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan üreticilerinde desteklerden yararlanması sağlanmalıdır. Yeni gölet, baraj, yeraltı baraj yatırımları artırılmalı ve devam edenler bir an önce tamamlanmalıdır. Kurak şartlara uygun çeşitlerin yaygınlaştırılması daha fazla desteklenmelidir. Güneydoğu Anadolu Projesi, Konya Ovası Projesi, Doğu Anadolu Projesi gibi büyük sulama yatırımlarını içeren projeler bir an önce tamamlanmalıdır. Acilen eski ve atıl vaziyette olan sulama sistemleri yenilenmeli, kapalı sistemlere geçilmelidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ülkede son dönemlerin en kurak yılının yaşanması en çok da tarım sektörünü olumsuz yönde etkilemiştir. Özellikle yağış mevsiminde yeterli yağışların olmaması çiftçilerin ürünlerini geç ekmesine, ekilen ürünlerin de filizlenmemesine neden oldu. Çiftçiler hem kuraklıktan hem de hükümetin yeterli destek vermemesinden dert yaşıyor. Yağışların beklenenden az olması meteorolojik kuraklığa, baraj göllerinin boşalması hidrolojik kuraklığa, tarım ürünlerinin zarar görmesi ise tarımsal kuraklığa yol açıyor. Sonrasında ithalat artışı, fiyatların yükselmesi ise sosyo-ekonomik kuraklığa neden oluyor. Bu vesileyle çiftçilerin yeniden üretim yapabilmeleri ve yaşanan kuraklıktan kaynaklı maruz kaldıkları mağduriyetin giderilmesi amacıyla desteklenmelerini zorunlu kılıyor.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**TABİİ AFETLERDEN ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERE YAPILACAK
YARDIMLAR HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/6/1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- 1/1/2021-31/12/2021 tarihleri arasında kuraklıktan zarar gören ve zararı Hasar Tespit Komisyonları tarafından belirlenen üretici ve çiftçilerin uğradıkları kayıplar Hazine tarafından karşılanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kanunun yayımından itibaren bir ay içerisinde yürürlüğe konulacak Yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.